



11.09.2017

Asia/2

## § 791

### V 27.9.2017, Perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäaloite omaishoidon tuen kriteereistä ja tuen myöntämisestä

HEL 2017-001955 T 00 00 03

#### Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo perussuomalaisten ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

#### Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

#### Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi  
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048  
annikki.thoden(a)hel.fi

#### Liitteet

- 1 Perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Kaupunginhallituksen päätös 26.6.2017

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

#### Esittelijän perustelut

Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää aloitteessaan, että kaupunki valmistelee uudelleen omaishoidon tuen kriteerit sisältävän ohjeen siten, että omaishoitajien tukea ei leikata aikaisemmasta tasostaan. Samalla aloitteessa esitetään, että asia tuodaan asianmukaisten vaikutusarvioiden kera poliittiseen päätöksentekoprosessiin, jotta voidaan arvioida ovatko kriteerit sellaiset, jotka tukevat omaishoitoa ja omaishoidon käyttöä.

Hallintosäännön 30 luvun 1 §:ssä tarkoitettu valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä, ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän pu-



11.09.2017

heenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä neljä ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

Kaupunginhallituksen on esitettävä ryhmäaloite valtuuston käsiteltäväksi siten kuin hallintosäännön 30 luvun 11 §:ssä määrätään sellaisen aloitteen käsittelemisestä, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua. Muutoin ryhmäaloitteeseen sovelletaan, mitä 11 §:ssä on määrätty valtuutetun aloitteesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että se on 26.6.2017 § 721 päättänyt palauttaa omaishoidon tuen myöntämisperusteet sosiaali- ja terveystoimialalle uudelleen valmisteltavaksi ja sosiaali- ja terveyslautakunnassa päätettäväksi. Ryhmäaloitteessa esitetyt asiat otetaan huomioon myöntämisperusteiden uudelleen valmistelussa. Kaupunginhallituksen päätös 26.6.2017 § 721 on asian liitteenä.

Omaishoidon tuesta annettuun lakiin on tehty mm. omaishoitosopimusten tarkistamista edellyttävät 1.7.2016 voimaan tulleet muutokset (Laki 511/2016). Lakiuudistus mahdollisti kaikille omaishoitajille lakisääteiset vapaapäivät.

Omaishoitajien lakisääteisiä vapaapäivien pitämiseen tarjotaan erilaisia järjestelymahdollisuuksia. Vapaapäivien aikainen hoito voidaan järjestää esimerkiksi lyhytaikaisena hoitona kaupungin hoitoyksikössä, palvelusetelillä, sijaisomaishoitajan avulla, päivätoiminnassa tai vammaisten sosiaalityössä. Lisäksi omaishoitajien jaksamista tuetaan myös omaishoidon toimintakeskusten ryhmätoiminnalla, vertaistukiryhmillä, palveluneuvonnalla ja virkistystoiminnalla sekä kotiaavustajapalvelulla.

Sosiaali- ja terveystoimi on tehnyt sosiaali- ja terveyslautakunnan pyynnöstä kartoituksen keväällä 2017 omaishoidon tuen asiakkaista ja heidän saamistaan palveluista. Maaliskuussa 2017 omaishoidon tuen asiakkaita oli yhteensä 3 375 ja 1.2. - 25.4.2017 välisenä aikana tehtiin uusien kriteerien mukaisesti yhteensä 637 päätöstä/arviointia hoito- ja palvelusuunnitelmien päivityksen yhteydessä. Tehdyistä 637 päätöksestä/arvioista hoitoisuusluokka laski vain viidellä asiakkaalla. Yleisin syy oli, ettei hoidon sitovuutta voitu katsoa hoitoluokan mukaiseksi. Sen sijaan hoito- ja palvelusuunnitelman tarkistuksen yhteydessä hoitoisuusluokka nousi yhteensä 92 asiakkaalla eli 14,4 % (92/637).

Yli 65-vuotiaille tehtiin seuranta-aikana yhteensä 304 päätöstä, joista uusia asiakkaita oli 48. Omaishoidontuki päättyi 46:lta aiemmin asiakkaana olleelta asiakkaalta. 0–64 -vuotiaille tehtiin uusien kriteerien mukaisia päätöksiä/arvioita yhteensä 333, joista uusia oli 49. 18–64 -vuotiaiden asiakasryhmässä omaishoidontuki päättyi 44:llä asiakkaalla 135 asiakkaasta. Uusia asiakkaita oli tässä ryhmässä 18, joista kolmelle tehtiin kielteinen päätös. Alle 18-vuotiaille tehtiin hoito- ja palvelusuun-



nitelmapäivityksiä 122, joista omaishoidontuen arvioitiin päättyvän 49 asiakkaalta. Uusia asiakkaita oli 30, joista 11 saisi kielteisen päätöksen. Uusien asiakkaiden ryhmä oli kuitenkin kohtuullisen pieni ja kielteisten päätösten määrät vaihtelivat vuonna 2016 kuukausittain 14–37 % välillä.

Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184  
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi  
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048  
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäaloite
- 2 Kaupunginhallituksen päätös 26.6.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 23.05.2017 § 170

HEL 2017-001955 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle omaishoidon tuen kriteerien tuomista poliittiseen päätöksentekoon koskevasta perussuomalaisten Helsingin valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon:

"Sosiaali- ja terveystoimen johtosäännön 21 §:ssä säädetään päätösvallan siirtämisestä sosiaalihuollon yksilöhuollon asioissa. Pykälässä todetaan, että sosiaalihuollon järjestämisestä ja antamisesta sekä palveluista perittävän maksun määrittämisestä päättää siltä osin, kuin asia ei kuulu jaoston päätettäväksi, viraston päällikön määräämä viranhaltija lautakunnan vahvistamien perusteiden ja yleisten ohjeiden mukaisesti.

Lautakunta ei ole vahvistanut johtosäännön 21 §:n päätösvallan siirron perusteita eikä myöskään antanut asiasta yleisiä ohjeita.



Johtosäännön 9 §:n mukaan viraston päällikkö johtaa viraston toimintaa ja vastaa siitä, että hyväksytyt tavoitteet saavutetaan. Pysyväisohjeiden antaminen kuuluu siten virastopäällikön yleistoimivallan käyttöön.

Pysyväis- eli soveltamisohjeilla pyritään varmistamaan se, että yksilöhuollon päätösten toteutuksessa kaikkia asiakkaita kohdeltaisiin samanlaisissa tilanteissa yhdenvertaisesti ja viraston toiminnalle asetetut tavoitteet saavutettaisiin. Julkisina asiakirjoina pysyväisohjeet tuovat myös läpinäkyvyyttä viranhaltijoiden päätöksentekoon.

Sosiaali- ja terveyslautakunta käsittelee kokouksessaan 14.3.2017 omaishoidon tuen muutoksia ja päätti kehottaa sosiaali- ja terveysvirastoa tekemään riittävän määrän omaishoidon tuen palvelutarpeen kartoituksia käyttäen hyödyksi uudistettuja palvelutarpeen kriteerejä. Kartoitus tulee tehdä mahdollisimman nopeasti, jotta lautakunta voi sen pohjalta arvioida, miten uudistetut kriteerit vaikuttavat etenkin alle 18-vuotiaiden omaishoitosopimusten ehtoihin ja omaishoidon tuen rahoitukseen ottaen huomioon myös yli 18-vuotiaat. Kartoitus käsitellään erillisenä asiana samassa kokouksessa kuin tämä ryhmäaloite. Kartoituksen pohjalta päätetään, miten omaishoidon sopimusten uudistamista jatketaan. Lautakunta on 23.5.2017 kehottanut virastoa palauttamaan asian uuteen valmisteluun."

#### Käsittely

23.05.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus:

Jäsen Tuomas Tuure: Lisätään lausunnon viimeiseen kappaleeseen: "Lautakunta on 23.5.2017 kehottanut virastoa palauttamaan asian uuteen valmisteluun."

Kannattaja: Jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus (jäsen Tuomas Tuure): Lisätään lausunnon viimeiseen kappaleeseen: "Lautakunta on 23.5.2017 kehottanut virastoa palauttamaan asian uuteen valmisteluun."



11.09.2017

Jaa-äännet: 5

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Rene Hursti, Seija Muurinen

Ei-äännet: 7

Gunvor Brettschneider, Jukka Ihanus, Joonas Leppänen, Laura Nordström, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Jouko Malinen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Tuomas Tuuren vastaehdotuksen äänin 7 - 5 (poissa 1).

16.05.2017 Pöydälle

Esittelijä

va. virastopäällikkö  
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715  
merja.jantti(a)hel.fi